

Vuorovaikutusraportti

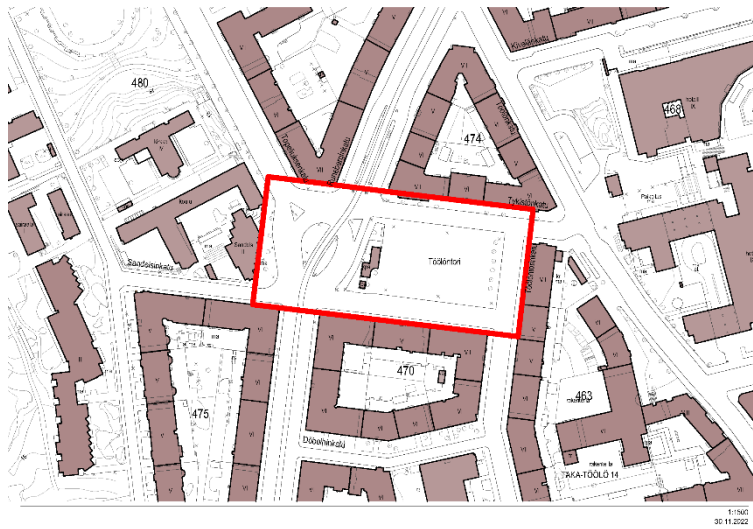
Töölöntori, asemakaavan muutos

Päiväty 12.6.2023, täydennetty 26.9.2023

Diaarinumero HEL 2022-011488

Hankenumero 6184_2

Asemakaavakartta nro 12867

Kuva 1. Suunnittelualueen rajaus.

Vuorovaikutusraportin sisältö

Vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot asemakaavan muutoksen (kaavaratkaisu) valmisteluajana saaduista kannanotoista, mielipiteistä, muistutuksista ja lausunnoista (huomautukset) sekä vastineet niihin. Vuorovaikutusraporttia täydennetään kaavaprosessin edetessä.

Jäljennökset kaikista kaavan valmisteluajana saaduista kannanotoista, mielipiteistä, muistutuksista ja lausunnoista ovat nähtävissä Helsingin kaupungin kirjaamossa, käyntiosoite: Kaupungintalo, Pohjoisesplanadi 11–13, puhelin 09 310 13700 ja sähköposti helsinki.kirjaamo@hel.fi.

Liite

Asukastilaisuuden 10.11.2022 muistio

Kaavoituksen eteneminen

Vireilletulo

- kaavoitus on tullut vireille vuonna 2022 kaupungin aloitteesta
- suunnittelusta on tiedotettu vuoden 2022 kaavoituskatsauksessa

OAS

- OAS ja muuta aineistoa nähtävillä 31.10.–18.11.2022, asukastilaisuus 10.11.2022 verkossa
- nähtävilläolosta ilmoitettiin kirjeillä, verkkosivuilla www.hel.fi/suunnitelmat ja Töölöläinen-lehdessä
- mahdollisuus esittää mielipiteitä
- kaupunkiympäristölautakunnan päätöksistä lähetetään tieto niille mielipiteen jättäneille, jotka ovat mielipiteen yhteydessä erikseen ilmoittaneet sähköposti- tai postiosoitteensa

Ehdotus

- kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 12.6.–11.7.2023
- julkisesta nähtävilläolosta ilmoitettiin verkkosivuilla <https://www.hel.fi/kaavakuulutukset>
- mahdollisuus tehdä muistutus, viranomaisilta pyydetään lausunnot
- kaavaehdotus, jota on tarvittaessa tarkistettu julkisen nähtävilläolon jälkeen, esitellään kaupunkiympäristölautakunnalle arviolta syyskuussa 2023
- kaavan valmistelun aikana saatuihin huomautuksiin vastataan vuorovaikutusraportissa, joka löytyy karttapalvelusta <https://kartta.hel.fi/suunnitelmat>
- kaupunkiympäristölautakunnan päätöksistä lähetetään tieto niille muistutuksen jättäneille, joiden sähköposti- tai postiosoite ilmenee muistutuksesta

Hyväksyminen

- kaupunginhallitus käsittelee kaavaehdotuksen
- kaupunginvaltuusto hyväksyy kaavan
- tieto kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä lähetetään niille, jotka ovat sitä kirjallisesti pyytäneet kaavaehdotuksen julkisen nähtävilläolon aikana
- hyväksymistä koskevaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen
- hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan
- kaava tulee voimaan, jos hyväksymispäätöksestä ei ole valitettu tai valitukset on hylätty.

Yhteenvetot esitetystä huomautuksista ja vastineet niihin

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman sekä kaavan valmisteluaineiston nähtävilläolo 31.10.–18.11.2022

Yhteenveto viranomaisten kannanotoista

Viranomaisten kannanotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat yhdyskuntateknisen huollon järjestämiseen sekä kulttuuriympäristön ja Pissararadan suunnitteluvarausten huomioimiseen.

Kannanotoissa esitetyt asiat on otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että viitesuunnitelman yhteydessä on laadittu tekninen selvitys, jossa suunnitelman toteuttamisen vaatimat johtosiirrot on ratkaistu periaate- tasolla. Viitesuunnitelma on laadittu kulttuuriympäristöä kunnioittaen ja kaupunginmuseota on kuultu viitesuunnitelman laatimisen aikana. Pissararadan viitesuunnitelma on toiminut Töölöntorin suunnittelussa lähtötietona ja sen toteutumiseen on varauduttu.

Kannanotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta saatiin seuraavilta asiantuntijaviranomaisilta:

- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) vesihuolto
- Fingrid Oyj
- Väylävirasto
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala (kaupunginmuseo)

Vastineet viranomaisten kannanottoihin

Maanalainen infrastruktuuri

Kaava-alueella sijaitsee päävesijohtoja ja muita vesihuoltolinjoja, joille tulee varata suunnittelussa riittävät suojaetäisyydet niin, että niiden kunnossapito ja ylläpito on mahdollista. Vesihuollon tilavarauksissa tulee huomioida myös HSY:n ja kaupungin tavoitteet hulevesien eriyttämisestä sekaviemäriverkostosta ja uusien hulevesiviemäreiden tilantarve. HSY:n oikeus sijoittaa, ylläpitää ja huoltaa vesihuoltoverkosta tulee huomioida kaavamääräyksissä sekä kaavan toteuttamista koskevissa sopimuksissa.

Vastine

Viitesuunnitelman yhteydessä on laadittu erillinen tekninen selvitys, jossa alueen johtosiirrot ja suojaetäisyydet on suunniteltu yleispiirteisellä tasolla. Maanalaiselle infrastruktuurille, kuten vesijohdoille, on varattu riittävät suojaetäisyydet ja niiden huolto on jatkossakin mahdollista. Suunnitelmat tarkentuvat katusuunnitelmavaiheessa.

Kulttuuriympäristön huomioiminen

Kaupunginmuseo pitää tärkeänä, että muutossuunnitelma toteutetaan eheänä kokonaisuutena, vaikka toteutus tapahtuisikin vaiheittain. Mikäli kauppahalli ei eri syistä toteudu, tulee toripinnan yleissuunnitelma ratkaista uudesta lähtötilanteesta käsin. Kaupunginmuseo pitää tärkeänä Töölöntorin ja helsinkiläisen kaupunkitilan luonteenomaisen mukulakiven käyttöä aukion pintamateriaalien joukossa.

Vastine

Alueen tarkemmat suunnitelmat laaditaan kokonaisuutena ja toteutuksen yhtenäisyyteen kiinnitetään erityistä huomiota.

Kaavaratkaisu mahdollistaa pienet muutokset suunnitelmissa eli esimerkiksi toripinnan tasoeroja on mahdollista tarkastella uudestaan vielä toteutusvaiheessa, mikäli uusi liikerakennus ei toteudu torin uudistusten kanssa samassa aikataulussa.

Kaavaratkaisussa on määrätty alueen pääasialliseksi pintamateriaaliksi luonnonkivi, mikä mahdollistaa tarkemmassa suunnittelussa erilaiset luonnonkivipäällysteet. Viitesuunnitelmassa on kuitenkin käytetty koko alueella pintamateriaalina sileää luonnonkivilaattaa kirjavana ladontana. Viitesuunnitelman lisätarkastelussa on vielä kertaalleen tutkittu mahdollisuuksia käyttää pintamateriaalina toriaukion nykyisen pintamateriaalin kaltaista noppakiveystä kaariladonnalla muiden materiaalien joukossa. Lisätarkastelussa tätä on esitetty Sandelsinkadun ja Töölöntorinkadun ajoradoille. Epätasainen kivipinta on mm. esteettömyyden ja kunnossapidon kannalta haasteellinen ratkaisu, minkä takia sitä ei ole esitetty toriaukiolle.

Pisararadan suunnitteluvaraus

Väylävirasto toteaa, että Pesararadan ratasuunnitelma on tällä hetkellä voimassa vuoden 2025 loppuun asti, mutta tämän jälkeen voimassaololle on tarkoitus hakea jatkoa vielä seuraavaksi neljäksi vuodeksi. Väylävirasto toteaa lisäksi, että Pesararadan rakentamissuunnitelma on lähes valmis ja että Pesararadan toteuttaminen pystyttäisiin aloittamaan sen pohjalta, vaikka rakentamisen aikana olisi tarve myös tarkemmalle suunnittelulle. Asemakaavan tulee edelleen mahdollistaa Pesararadan asemakaavan, ratasuunnitelman ja rakentamissuunnitelman mukainen toteuttamisratkaisu.

Pesararadan itäisen sisäänkäynnin yhteydessä olevan palokunnan hyökkäystien toimivuus on varmistettava asemakaavaa valmisteltaessa. Samoin kaavaa valmisteltaessa on varmistettava ao. kuilun sijainti Pesararadan asemakaavaa vastaavalla tarkkuudella.

Vastine

Kaavaratkaisulla mahdollistetaan Pesararadan rakentamissuunnitelman mukaiset rakennukset ja rakennelmat Töölöntorin alueella. Pesararadan

maalainen asemakaava jää voimaan kaava-alueella tason +3.6 alapuolella ja kaava-alueen ulkopuolella.

Pisararadan itäisen sisäänkäynnin yhteydessä olevan palokunnan hyökkäystien toimivuus tutkitaan tarkemmin myöhemmissä suunnittelu- vaiheissa.

Yhteenveto mielipiteistä

Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat mm. pysäköintipaikkojen vähenemiseen torin ympäristössä, kauppahallin rakentamiseen, puiden uusimiseen, nykyisen ravintolarakennuksen purkamiseen, vuorovaikutuksen määrään, muuttuviin liikennejärjestelyihin erityisesti Tykistönkadulla, uudistusten aiheuttaman rakennustyömaan pituuteen ja arkkitehtuurin lintuystävällisyyteen.

Mielipiteet on otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että erilaiset mielipiteet on sovitettu yhteen kaupungin strategisten tavoitteiden kanssa. Kaavaratkaisu on laadittu siten, että se mahdollistaa erilaisia toteutusvaihtoehtoja ja suunnitelmien tarkentamisen toteutusvaiheessa.

Kirjallisia mielipiteitä saapui 18 kpl.

Vastineet mielipiteisiin aihepiireittäin

Poistuvat pysäköintipaikat

Viitesuunnitelman toteuttamisen myötä toria ympäröiviltä kaduilta poistuu pysäköintipaikkoja. Osassa mielipiteistä on esitetty huoli torin saavutettavuudesta omalla autolla tulevaisuudessa, niin asukkaiden kuin alueen yrittäjien kannalta. Pelätään, että pysäköintipaikkojen poistumisesta on haittaa liiketoiminnalle. Toivotaan, että toria ympäröivien katujen varsilla säilytetään riittävä määrä asukas- ja asiakaspysäköintipaikkoja ja poistuville paikoille etsitään korvaavat paikat lähialueelta. Mielipiteissä pyydetään kaupunkia selvittämään, miten torin reunoilla voitaisiin säilyttää enemmän asukas- ja asiakaspysäköintipaikkoja vino-pysäköintinä sekä mistä saadaan korvaavat paikat torialueelta poistuville paikoille. Muistutetaan, että Taka-Töölöstä on nyt jo poistettu suuri määrä asukaspysäköintipaikkoja ja maanalainen pysäköintihalli on suu- relle osalle asukkaista liian kallis.

Osassa mielipiteistä pidetään pysäköintipaikkojen poistumista hyvänä asiana ja annetaan kiitosta siitä, että toriaukiolta on jo väliaikaisratkaisujen myötä poistunut pysäköintipaikkoja.

Eräissä mielipiteissä huomautetaan, että maanalaisten pysäköintipaikkojen rakentamisen myötä ei ole poistettu tarpeeksi pysäköintipaikkoja maan päältä katujen varsilta. Muistutetaan, että maanalaisella pysäköinnillä on paljon hyviä puolia: se helpottaa katujen ylläpitoa, parantaa alueen ilmanlaatua, mahdollistaa sähköautojen lataamisen ja vapauttaa tilaa muille toiminnoille maan päällä.

Vastine

Kaupungin tavoitteena on kehittää Töölöntoria kaupunkilaisten oleskelu-, viihtymis- ja asiointipaikkana. Tällöin torilla ei voi olla samaan aikaan laajasti pysäköintiä. Torille jäävät pysäköintipaikat tullaan pääasiassa varamaan lyhytaikaiselle asiointipysäköinnille, jotta torille ja sitä lähellä oleviin yrityksiin olisi helpompi saapua.

Helsingin kaupunginhallituksen vuonna 2022 hyväksymän pysäköinti-politiikan mukaan pysäköintipaikat joukkoliikenteen solukohtien ympäristössä tulee ensisijaisesti varata lyhytaikaiseen käyttöön ja pidempiaikaista pysäköintiä ohjataan entistä enemmän maanalaisiin pysäköintilaitoksiin. Torin vieressä on yli 800-paikkainen maanalainen pysäköintilaitos.

Muuttuvat liikennejärjestelyt

Tykistönkatu muuttuu viitesuunnitelman toteuttamisen myötä kävelykaduksi, jolla huoltoajo on sallittu. Osassa mielipiteistä vastustetaan Tykistönkadun sulkemista moottoriajoneuvoliikenteeltä, koska se on tärkeä, paljon käytetty ajoreitti ja muutos pilaa torin mittasuhteet. Ehdotetaan, että Tykistönkatu suljettaisiin vain kesäksi, ja tällöin Sandelsinkadun tulisi säilyä kaksisuuntaisena.

Osassa mielipiteistä pidetään Tykistönkadun muuttamista kävelykaduksi kannatettavana. Toivotaan, että Sandelsinkatua levennettäisiin vielä suunniteltua enemmän. Tykistönkadun muutoksia ja Sandelsinkadun jalkakäytävän leventämistä tulisi kokeilla jo kesällä 2023 ja muokata suunnitelmia kokeilun perusteella.

Vastine

Liikenneratkaus perustuu yleisen ideakilpailun voittaneeseen kilpailuehdotukseen. Kilpailun ja kaavan tavoitteena on, että torialueesta ja sitä ympäröivistä kivijalkaliiketiloista muodostuu houkutteleva kokonaisuus, jossa asiointi on sujuvaa ja jossa liiketilat voivat liittyä osaksi torin kokonaisuutta. Tykistönkadun muuttaminen kävelykaduksi tukee tätä tavoitetta, samoin kuin pysäköintipaikkojen estevaikutuksen minimoiminen Sandelsinkadulla.

Huoltoliikenne ja tontille-ajo mahdollistetaan Tykistönkadulla jatkossakin. Katu suljetaan muun moottoriajoneuvoliikenteen läpiajolta ympäri vuoden. Tavoitteena on liikenteellisesti rauhallinen ja viihtyisä torialue ympäri vuoden.

Uudet rakennusalat

Osassa mielipiteistä vastustetaan viitesuunnitelman mukaisen liikerrakennuksen sijoittamista Töölöntorille ja rakennusta pidetään liian suurena. Kaavoituksen aikana toivotaan tutkittavaksi vaihtoehto, jossa kauppahallin paikalla on ainoastaan katos.

Eräissä mielipiteissä kannatetaan liikerakennuksen rakentamista, mutta pyydetään vielä tutkimaan sen sijoittamista toriaukion länsilaidalle, jossa se suojaisi itse torialuetta liikenteen päästöiltä ja melulta sekä rauhoittaisi tori-tilan intiimiksi kaupunkilaisten olohuoneeksi. Samalla Pissararadan suunniteltu sisäänkäynti ja ilmastointikanava voitaisiin integroida vahvemmin osaksi tätä rakennusta.

Mielipiteissä esitetään, että nykyisin torin länsilaidalla sijaitseva ravintolarakennus säilytettäisiin tai että Pissararadan sisäänkäyntirakennus muokattaisiin massaltaan samanlaiseksi kuin nykyinen ravintolarakennus.

Osassa mielipiteistä kannatetaan liikerakennuksen rakentamista ja myös rakennuksen sijaintia toriaukion itälaidalla pidetään hyvänä.

Vastine

Viitesuunnitelma ja sitä kautta uuden liikerakennuksen paikka perustuu yleisen ideakilpailun voittaneeseen ehdotukseen. Ehdotuksen kokonaisuus perustuu siihen, että rakennus sijaitsee viitesuunnitelmassa esitetyssä paikassa toriaukion itäreunalla. Viitesuunnitelman avulla on haluttu poistaa nykyisin risteyksen ja toriaukion välillä vallitsevaa kahtiajakoa ja avata itä-länsisuuntaisia näkymiä, jolloin alue on kaupunkikuvallisesti yhtenäisempi. Toriaukion länsilaidalla uusi liikerakennus vahvistaisi tilallista kahtiajakoa ja sen huoltoajo olisi haasteellista järjestää.

Uusi liikerakennus on pinta-alaltaan ja massoitteeltaan kauppahalliksi pienikokoinen ja sen korkeutta on kaupunkikuvallisista syistä rajoitettu.

Yksi kilpailun voittaneen ehdotuksen ansioista on se, että suunnitelma toimii myös ilman varsinaista rakennusta, kevyemmällä katosrakenteella. Koska uuden liikerakennuksen toteutuminen on kaavoitusvaiheessa vielä epävarmaa, on kilpailuehdotuksen pohjalta laadittu varsinaisen viitesuunnitelman rinnalle laadittu vaihtoehtoinen viitesuunnitelma, jossa rakennus on korvattu katoksella. Molemmat viitesuunnitelmat on laatinut sama, kilpailun voittanut arkkitehtitoimisto ja ne ovat jatkosuunnittelussa pysyneet hyvin samanlaisina kuin kilpailuvaiheen ehdotus. Kaavaratkaisu mahdollistaa molemmat vaihtoehdot.

Kaikki uudet rakennusalat on merkitty kaavaratkaisuun sijainniltaan ohjeellisena, mikä mahdollistaa niiden sijainnin hienosäätämisen toteutus-suunnitteluvaiheessa. Esimerkiksi Pissararadan ilmanvaihtokanavan ja sisäänkäyntirakennuksen yhdistävä katos on mahdollista rakentaa, mikäli tällaiseen ratkaisuun päädyttäisiin myöhemmässä vaiheessa.

Torin länsilaidalla nykyisin sijaitsevalle pienelle ravintolarakennukselle on kaavaratkaisussa merkitty sen nykytilanteen mukainen rakennusala. Rakennus joudutaan purkamaan ainoastaan, mikäli osittain samalle paikalle päätetään myöhemmin rakentaa Pissararataa tai maanalaista

raideliikenteen runkoyhteyttä palveleva sisäänkäyntirakennus. Sisäänkäyntirakennuksen tarkempi ulkonäkö suunnitellaan sitten, kun sen rakentaminen on ajankohtaisempaa.

Puiden uusiminen

Viitesuunnitelman mukaan Tykistönkadun ja Töölöntorinkadun puurivit uusitaan ja mikäli Pissarakata päätetään rakentaa, myös toriaukion länsilaidan suurikokoiset vaahterat kaadetaan. Useissa mielipiteissä toivotaan, että nykyisiä puita ei uusittaisi/kaadettaisi. Joissakin mielipiteissä toivotaan lisäksi, että uusia puita ja istutuksia lisättäisiin torialueelle vielä viitesuunnitelmaakin enemmän. Puut voisi valaista talvella, mikä lisäisi valoa pimeään vuodenaikaan.

Vastine

Kaavaratkaisussa on pyritty säilyttämään torialueen puustoa mahdollisimman paljon, mutta osa puista joudutaan uusimaan.

Tykistönkadun puurivi on merkitty uusittavaksi, koska puiden kasvuolosuhteet ovat rakennusten läheisyydessä epäedulliset ja niiden hyvinvointia uhkaa myös maanalainen kaasuputki, joka on jo aiemmin aiheuttanut vaurioita puiden juurille. Etenkin puurivin itäpäässä osa puista on kasvultaan heikohkoja, puurivi on osin aukkoinen ja osa puista on jo uusittu. Uusi puurivi istutetaan kauemmas rakennuksista ja maanalainen kaasuputki siirretään kauemmaksi puista. Näin saadaan aikaan Töölöntorin arvolle sopiva, yhtenäinen puurivi, jonka puilla on nykyistä paremmat mahdollisuudet kasvaa suuriksi ja elää pitkään.

Töölöntorinkadun puurivi on niin ikään merkitty kaavaratkaisussa uusittavaksi. Pissarakadan sisäänkäynnin itäinen rakennus on Pissarakadan suunnittelun yhteydessä sijoitettu osittain nykyisen puurivin päälle. Puuriviä on siirretty itään päin, jolloin siitä saadaan koko torin pituinen ja yhtenäinen siinäkin tapauksessa, että Pissarakata rakennetaan. Töölöntorinkadun puurivin uusimista tulee tarkastella uudestaan, mikäli Pissarakata päätetään jättää rakentamatta. Uuden liikerakennuksen rakennusala on merkitty ohjeelliseksi, jotta uusi liikerakennus voitaisiin tällaisessa tilanteessa sijoittaa hieman länteen päin niin, että nykyinen puurivi voitaisiin säästää.

Toriaukion länsilaidalla sijaitsevat kolme suurikokoista vaahteraa on kaavaratkaisussa merkitty säilytettäväksi ja ne joudutaan kaatamaan ainoastaan, mikäli niiden paikalle päätetään myöhemmin rakentaa Pissarakata tai maanalaista raideliikenteen runkoyhteyttä palveleva sisäänkäyntirakennus. Tässä tapauksessa tilalle istutettaisiin yksi uusi, vastaava maisemapuu.

Sandelsin kulttuurikeskuksen edustan puurivi säilyy kaavassa sellaisenaan ja Sandelsinkadulle istutetaan kokonaan uusi puurivi. Viitesuunnitelmassa torialueelle on osoitettu nykyistä enemmän istutusalueita. Alu-

een valaistussuunnitelmat toteutetaan erillisellä valaistuksen yleissuunnitelmalla, jossa pyritään korkeatasoiseen ja häiriöttömään valaistukseen. Kaavaratkaisussa edellytetään valaistuksen ja mainonnan yleissuunnitelman laatimista.

Toteutusaikataulut

Mielipiteissä harmitellaan uudistusten hitaasti etenevää aikataulua. Töölöntorin uudistuksia on lykätty useaan kertaan jo ennen uusimman suunnitelman valmistumista ja asukkaat ovat odottaneet torin uudistusta jo vuosia. Epävarmuudet kauppahallin toteutuksesta eivät saa esittää torin muita uudistuksia. Rakennustyömaa jatkuu alueella liian pitkään.

Vastine

Torin uudistusten toteutusaikatauluja ei määritellä asemakaavassa.

Aikataulua on jouduttu viitesuunnitelman laatimisen jälkeen siirtämään myöhemmäksi kaupungin kokonaistalouden sopeutustarpeiden vuoksi. Tämänhetkisen tiedon mukaan torin uudistukset käynnistyvät Länsi-Helsingin raitiotiet -hankkeen toteutusaikataulun mukaisesti siten, että ensimmäisenä uusitaan uusien raitiotiekiskojen rakentamisen yhteydessä Topeliuksenkadun ja Runeberginkadun risteys ja sitä ympäröivät jalankulkualueet. Tämä tapahtuu arviolta 2026–2027 (aikataulu tarkentuu myöhemmin). Risteysalueen valmistuttua työmaa siirtyy itse torialueelle, joka valmistunee noin vuonna 2028–2029. Torialueen uudistukset toteutetaan riippumatta siitä, rakentuuko uusi liikerakennus samassa aikataulussa vai ei.

Jos Pissararata päätettäisiin rakentaa, se aiheuttaisi luonnollisesti toisen laajan ja pitkäkestoisen työmaan torialueelle. Myös maanalaisen raide liikenteen runkoyhteyden rakentaminen aiheuttaisi rakennustöitä alueella. Näiden hankkeiden toteutuminen on kuitenkin vielä epävarmaa, eikä torin uudistusten kanssa haluta jäädä odottamaan niiden rakentamispäätöksiä, koska silloin aikataulu myöhästyisi entisestään.

Pissararadan ilmastointikanava

Viitesuunnitelmassa on torin luoteiskulmassa Pissararadan maanalaisen tilojen savunpoisto-/ilmanvaihtokanava, joka näkyy maan päällä korkeana betonirakennelmana. Mielipiteiden mukaan rakennelma on poistettava, integroitava muihin rakennuksiin tai maisemoitava paremmin.

Vastine

Ilmastointikanavan sijainti on peräisin Pissararadan jo hyväksytyistä suunnitelmista, eikä sitä ole voitu tässä vaiheessa muuttaa. Kanavan maanpäällinen osa on esitetty viitesuunnitelmassa viitteellisenä, koska tarkempia suunnitelmia ei vielä ole ja sen ulkonäkö voi siis muuttua tarkemman suunnittelun myötä vielä paljonkin. Asemakaavaan on laitettu

määräys, jonka mukaan ilmastointikanavan kaupunkikuvalliseen sovitamiseen on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Torin ympärivuotinen käyttö

Mielipiteissä vastustetaan torialueen uudistuksia sillä perusteella, että Suomen ilmastossa oleskelu ulkona ei ole mahdollista kuin kesäkaudella. Torialuetta ei tulisi laajentaa, koska se on joka tapauksessa käytämättömänä osan vuodesta. Torin ympäristön asukkaat ja toimijat elävät torin kanssa myös syksyllä ja talvella.

Niissäkin mielipiteissä, joissa uudistuksia kannatetaan, pidetään tärkeänä sitä, että torin elävyydestä huolehditaan myös talvella. Luistinrataa pidetään hyvänä ideana ja valaistuksen merkitys tuodaan esille.

Vastine

Kaavaratkaisulla luodaan edellytykset torialueen entistä laajemmalle ympärivuotiselle käytölle.

Uusi liikerakennus lisää torille toimintoja, jotka ovat aktiivisia ympäri vuoden. Viitesuunnitelmassa torille on ideoitu myös luistinratavarausta ja valotaideteosta, jotka niin ikään lisäisivät torin käyttöä pimeinä ja kylminä vuodenaikoina. Koko torialueen valaistus uusitaan, mikä parantaa alueen viihtyisyyttä talvella.

Viitesuunnitelmassa on pyritty parantamaan tapahtumien järjestämismahdollisuutta torialueella. Toriaukiota reunustavien portaiden avulla aukiosta on saatu vaakasuora, mikä helpottaa isojenkin tapahtumien järjestämistä. Torille on myös tuotu tapahtumasähköä ja erilaisten tapahtumien järjestämiselle on varattu tilaa niin toriaukiolta kuin Tykistönkadulta. Tapahtumien järjestämisen ei tarvitse rajoittua lämpimiin vuodenaikoihin.

Uusien joukkoliikennehankkeiden myötä torin luonne muuttuu torin ohella myös joukkoliikenteen solmukohtaksi, jossa ihmiset vaihtavat kulkuvälineestä toiseen. Kaupungissa on tarvetta myös tyhjälle tilalle, esimerkiksi talvella lumen väliaikaisena säilöntäpaikkana. Miellyttävä kaupunkitila parantaa kaupunkiympäristön viihtyisyyttä ympäri vuoden, vaikka ulkona ei erikseen viettäisikään aikaa.

Kulttuuriympäristön huomioiminen ja torin luonne

Taka-Töölö on kulttuurihistoriallisesti merkittävää aluetta ja Töölöntoria reunustavien asuinrakennusten julkisivut ovat kaupunkikuvallisesti merkittäviä. Joidenkin mielipiteiden mukaan torin mittakaava ei kestä lisärakentamista eikä viitesuunnitelma ota tarpeeksi hyvin huomioon arvoympäristöä. Toria tulisi kehittää aukiona ja rakentamisen tulisi olla enintään nykyisen ravintolarakennuksen kokoluokkaa. Kaupunkilaisille tulisi esittää myös vaihtoehtoja ilman kauppahallirakennusta. Viitesuunnitelman mukaisella sijainnilla toriaukion itälaidalla rakennuksen pelätään

kaupunkikuvassa peittävän Töölöntorinkadun varrella olevien asuinrakennusten julkisivuja.

Mielipiteissä esitetään torin suojelemista ja pyydetään, että rakentamisen kulttuurihistorialliset vaikutukset arvioidaan huolella. Toivotaan, että materiaalien ja rakentamisen laatutaso on korkea.

Vastine

Kaupunginmuseo on Helsingin kulttuuriympäristöstä vastaavana viranomaisena ollut mukana hankkeessa jo kilpailuvaiheesta asti. Museo ei ole esittänyt torin suojelemista.

Kaavaratkaisun lähtökohtana on ollut torin olemassa olevien ominaispiirteiden vahvistaminen. Puurivit uusitaan eheiksi niin, että ne ympäröivät toria kaikilta sivuilta. Torikaupan edellytyksiä vahvistetaan ja toria ympäröivien rakennusten kivijalkaliiketilojen yhteyttä torille parannetaan. Tärkeät näkymäakselit on huomioitu suunnitelmassa ja itä-länsisuuntaisia näkymiä avataan.

Uusi liikerakennus on kauppahalliksi pienikokoinen ja sen korkeutta on kaavaratkaisussa rajoitettu. Rakennuksen arkkitehtuurista on erikseen määrätty, että sen tulee olla ilmeeltään kevyt ja läpinäkyvä. Tällä on haluttu vähentää uuden rakennuksen vaikutusta kaupunkikuvassa. Rakennus on mahdollista toteuttaa myös kevyemmin katoksena, jolloin vaikutus ei ole niin suuri. Tästä vaihtoehdosta on laadittu erillinen viitesuunnitelman lisätarkastelu.

Kaavaratkaisussa on myös määrätty, että kaikkien uusien rakennusten ja rakennelmien kaupunkikuvalliseen sovittamiseen on kiinnitettävä erityistä huomiota. Julkisten ulkotilojen laatutason tulee määräysten mukaan olla korkea. Näiden määräysten avulla varmistetaan se, että uudistukset toteutetaan arvoympäristöön sopivalla tavalla.

Uuden liikerakennuksen vaikutukset ja konsepti

Kauppahallin pelätään heikentävän alueen nykyisten toimijoiden toimintaedellytyksiä. Mielipiteiden mukaan ravintoloita ja liikkeitä on alueella jo tarpeeksi eikä uusille liiketiloille ole kysyntää. Erään torin laidalla sijaitsevan taloyhtiön liiketilat ovat olleet tyhjänä jo pitkään. Alueelle kaivataan lisää viihde- ja vapaa-ajan palveluita, kulttuuria ja tapahtumia.

Joissain mielipiteissä arvuutellaan, menestyisikö kauppahalli Töölöntorilla ja kannatetaan kaupallisessa selvityksessä esiteltyä, myyntipaikkoja ja ravintoloita yhdistelevää konseptia.

Joissain mielipiteissä vastustettiin supermarketin rakentamista, koska nykyinen tarjonta on jo riittävä ja päivittäistavarakauppoja on alueella paljon.

Vastine

Uuden liikerakennuksen vaikutuksia alueen nykyisten yritysten toimintaedellytyksiin on kuvattu tarkemmin Töölöntorin alueelle laaditussa kaupallisessa selvityksessä. Selvityksen mukaan alueella on jonkin verran kysyntää erityisesti ravintoloille eikä liikerakennuksen rakentaminen uhkaa alueella jo toimivia yrityksiä. Uuden liikerakennuksen konseptin määrittelee tarkemmin tiloihin tuleva toimija, mutta perinteistä elintarvikemyyntiin perustuvaa kauppahallia todennäköisempi konsepti on kokonaan ravintoloihin keskittyvä tai ravintoloita ja elintarvikemyyntiä yhdistelevä konsepti. Uudenlaiset konseptit sekä liikerakennuksessa että torin ympäristössä muutenkin (esim. ruokarekat) voisivat jopa houkuttaa alueelle lisää kävijöitä. Myös tulevat joukkoliikennehankkeet lisäävät Töölöntorin houkuttelevuutta kauppapaikkana.

Maanalaisen päivittäistavarakaupan mahdollisuutta on tutkittu, mutta Pesararadan lippuhalli vie maanalaisista tiloista niin suuren osan, että päivittäistavarakauppaa ei maan alle mahdu.

Lintuystävälliset ratkaisut

Mielipiteessä toivotaan, että mikäli kauppahallirakennus toteutetaan lasisena, se käsitellään linnuille turvallisiksi. Suihkulähteen valaistus häiritsee lintuja.

Vastine

Kaavaan on laitettu määräys lasipintojen käsittelystä lintuystävällisiksi kuvioinnein tai muilla arkkitehtonisilla keinoilla. Kaavassa on myös määrätty laadittavaksi valaistuksen ja mainonnan yleissuunnitelma, jossa voidaan määritellä tarkemmin suihkulähteen valaistuksesta.

Toritoiminnan jatkuminen

Mielipiteissä tuodaan esille, että perinteiselle torikaupalla teltoineen tulee varata jatkossakin riittävät toimintaedellytykset. Eräissä mielipiteissä kommentoidaan nykyisten toriteltojen sekalaista ilmettä ja toivotaan, että teltat olisivat yhtenäisimpiä.

Vastine

Torikaupan edellytyksiä parannetaan mahdollistamalla torimyyjien huoltilojen rakentaminen, joko uuden liikerakennuksen kellarissa tai maan päällä pienemmässä rakennuksessa (siinä tapauksessa, että liikerkennusta ei rakenneta). Toriteltojen ulkonäkö ei ole asemakaavatason asiaa.

Vuorovaikutus asemakaavoituksessa

Mielipiteissä esitettiin toive siitä, että suunnittelun etenemisestä tiedotettaisiin aiempaa tehokkaammin. Asukkaille on varattava aidosti mah-

dollisuus mielipiteiden esittämiseen ja asukkaiden kuulemisen käytäntöjä on tehostettava. Yhteistyötä kaupunginosayhdistysten ja kaupungin välillä on lisättävä.

Vastine

Vuorovaikutus on toteutettu maankäyttö- ja rakennuslain edellyttämällä tavalla. Kaavoituksen alkamisesta on ilmoitettu osallisille osallistumis- ja arviointisuunnitelmalla (OAS), jonka yhteydessä on ollut nähtävillä myös muuta kaavoitukseen liittyvää materiaalia. OAS-vaiheessa on ollut mahdollisuus jättää mielipiteitä. OAS-vaiheessa järjestettiin myös verkossa asukastilaisuus, jossa esiteltiin Töölöntorin suunnitelmia ja vastattiin yleisön kysymyksiin. Kaavaehdotuksen julkisena nähtävilläoloaikana on mahdollisuus muistutusten jättämiseen.

Kaavoitukseen liittyvien vuorovaikutusmahdollisuuksien lisäksi alueen asukkaita ja toimijoita on kuultu ennen ideakilpailun järjestämistä ja kilpailuehdotukset ovat olleet kommentoitavana Kerro Kantasi -palvelussa.

Yhteenveto asukastilaisuudesta 10.11.2022

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtävilläoloaikana järjestettiin asukastilaisuus verkossa torstaina 10.11.2022 klo 18.00–19.00. Tilaisuuden aluksi arkkitehti Otso Huhtala ja liikenneinsinööri Elina Rundell esittelivät torille suunniteltuja uudistuksia, kaavoituksen aikatauluja ja osallistumismahdollisuuksia. Esittelyn jälkeen yleisö sai esittää kysymyksiä, joihin asiantuntijat vastasivat.

Tilaisuudessa oli paikalla yhteensä 26 henkilöä. Tallenne oli katsottavissa Youtubessa kaksi viikkoa tilaisuuden jälkeen.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo (MRL 65 §) 12.6.–11.7.2023

Muistutukset

Kaavaehdotuksesta tehtiin 10 muistutusta.

Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat puiden uusimiseen, liiketilojen määrään ja luonteeseen, uudisrakentamisen massoitteeluun ja arkkitehtuuriin, liikenne- ja pysäköintiratkaisuihin, kulttuuriympäristön huomioimiseen, toripinnan korkeusvaihteluihin, toritoimintoihin, uudistusten aikatauluihin ja väliaikaisjärjestelyihin, ympärivuotisuuteen sekä vuorovaikutukseen kaavoituksessa.

Vastineet aihepiireittäin

Puiden uusiminen

Useassa muistutuksessa toivotaan, että nykyiset toria reunustavat puut säilytettäisiin sellaisenaan, eikä niitä uusittaisi. Toivotaan tarkennusta siihen, miksi puut on merkitty uusittaviksi.

Vastine

Kaavaratkaisussa on päädytty merkitsemään Tykistönkadun ja Töölöntorinkadun puurivit istutettavaksi ja tarvittaessa uudistettavaksi, mikä tarkoittaa siis, että nykyiset puut on tarvittaessa mahdollista kaataa ja istuttaa tilalle uudet vastaavat puut. Tykistönkadun puiden osalta syynä on puiden kasvuolosuhteiden parantaminen ja puurivin eheyttäminen. Töölöntorinkadun puurivi on merkitty uudistettavaksi, jotta Pissararata voidaan rakentaa aiemmin tehdyn suunnitelman mukaisesti. Selostukseen on kirjattu, että Töölöntorinkadun puurivin uusimista on tarkasteltava uudestaan, mikäli Pissararata päätettäisiin jättää rakentamatta. Uuden liikerakennuksen rakennusala on merkitty ohjeelliseksi, jotta uusi liikerakennus voitaisiin tällaisessa tilanteessa sijoittaa hieman länteen päin niin, että nykyinen puurivi voitaisiin säästää.

Toriaukion länsilaidalla sijaitsevat kolme suurikokoista vaahteraa on kaavaratkaisussa merkitty säilytettäväksi, mutta ne joudutaan kaatamaan, mikäli niiden paikalle rakennetaan Pissararataa tai maanalaista raideliikenteen runkoyhteyttä palveleva sisäänkäyntirakennus. Tässä tapauksessa tilalle istutettaisiin yksi uusi, vastaava maisemapuu. Kaavaratkaisulla halutaan mahdollistaa aiemmin tehdyt, jo hyväksytyt suunnitelmat (Pissararata), mutta samalla säilyttää nämä puut tilanteessa, jossa aiemmin tehdyt suunnitelmat eivät toteutuisikaan tai ainakin siihen asti, että ne toteutuvat.

Uudet puut eivät tietenkään välittömästi korvaa vuosikymmeniä vanhoja puita, mutta puurivit reunustavat joka tapauksessa toriaukiota jatkossakin. Sandelsinkadun varteen istutetaan kokonaan uusi puurivi. Puiden istutuskoko on kaavamääräyksellä määrätty riittävän suureksi, jotta vanhojen puiden uusimisesta koitua haitta olisi mahdollisimman vähäinen.

Liiketilojen määrä ja luonne

Uuden liikerakennuksen pelätään heikentävän alueen nykyisten toimijoiden toimintaedellytyksiä. Muistutusten mukaan ravintoloita ja liikkeitä on alueella jo tarpeeksi eikä uusille liikeiloille ole kysyntää.

Kauppahallia pidetään konseptiltaan epärealistisena ja toivotaan enemmänkin ravintoloihin keskittyvää konseptia. Muistutuksissa toivotaan, että uuteen liikerakennukseen ei tule pikaruokaravintolaa. Lisäksi huomautetaan, että rakennuksen tilaohjelmassa tulee huomioida toritoimijoiden tarvitsemat modernit tukitoimintatilat.

Vastine

Uuden liikerakennuksen vaikutuksia alueen nykyisten yritysten toimintaedellytyksiin on kuvattu tarkemmin Töölöntorin alueelle laaditussa kaupallisessa selvityksessä, joka on ollut esillä karttapalvelussa. Selvityksen mukaan alueella on jonkin verran kysyntää erityisesti ravinto-

loille eikä liikerakennuksen rakentaminen uhkaa alueella jo toimivia yrityksiä. Tulevat joukkoliikennehankkeet lisäävät Töölöntorin houkuttelevuutta kauppapaikkana.

Liikerakennukseen tulevan toimijan tai sen konseptin määrittely ei ole asemakaavassa päätettävä asia, kaavalla ainoastaan mahdollistetaan uuden liikerakennuksen rakentaminen.

Uuden liikerakennuksen mahdollistavaan kaavamääräykseen on lisätty lause ”Rakennuksen tulee sisältää riittävät tukitilat toritoimintoja varten”. Tällä pyritään varmistamaan nykyisen kaltaisen toritoiminnan jatkumisen kannalta välttämättömien tukitilojen rakentuminen, oli ratkaisu minkälainen tahansa.

Uudisrakentamisen massoittelu ja arkkitehtuuri

Torialueelle ei haluta esitetyn laajuista uudisrakennusta eikä korkeita rakennuksia avoimeen tilaan. Lisärakentaminen sulkee itä-länsisuuntaisia näkymiä torilla. On ristiriitaista, että uudisrakentaminen on määrätty ilmeeltään läpinäkyväksi, mutta samaan aikaan lintujen törmäysriskiä halutaan vähentää esimerkiksi lasipintojen kuvioinnilla.

Eräässä muistutuksessa pidetään viitesuunnitelman lisätarkastelussa esitettyä katosta hyväksyttävänä ratkaisuna, mutta toivotaan sen sijoittumista toriaukion etelälaidalle.

Vastine

Kaavan mahdollistamat viitesuunnitelman ratkaisut, kuten uuden liikerakennuksen sijoittuminen toriaukion itälaitaan, ovat peräisin vuonna 2019 järjestetyn ideakilpailun voittajaehdotuksesta. Ehdotus on voittanut kilpailun osittain sillä perusteella, että uudisrakennuksen massoittelua ja sijaintia pidettiin sopivana Töölöntorille. Tästä on haluttu pitää kiinni myös kaavaratkaisussa. Rakennuksen korkeutta on rajoitettu viitesuunnitelman mukaiseen ratkaisuun eli sitä korkeampaa rakennusta torille ei ole mahdollista rakentaa.

On totta, että uudisrakentaminen muuttaa itä-länsisuuntaisia näkymiä torilla. Näkymät kuitenkin säilyvät avoimina torin keskiosissa ja ainoastaan lyhenevät hieman idässä. Uuden liikerakennuksen arkkitehtuurista on määrätty, että rakennuksen tulee olla ilmeeltään kevytrakenteinen ja läpinäkyvä, millä pyritään säilyttämään toriaukion avoin vaikutelma mahdollisimman hyvin uudesta rakentamisesta huolimatta.

Lintuystävällisen arkkitehtuurin toteuttamiseen on kaavaratkaisulla mahdollistettu monia erilaisia ratkaisuja. Määräys kuuluu: ”Lasipinnat tulee käsitellä kuvioinnilla tai muutoin siten, että käsittely vähentää lintujen törmäysriskiä.” Lintujen törmäysriskin vähentämiseksi on useita arkkitehtonisia keinoja, jotka eivät vähennä läpinäkyvää vaikutelmaa ihmisten näkökulmasta.

Kaavaratkaisu mahdollistaa myös viitesuunnitelman lisätarkastelun mukaisen kevyemmän katosratkaisun.

Liikenneratkaisut

Torista ei haluta liikenteen solmukohtaa, vaan kaupunginosan luonteen mukaista asukkaiden ja vieraiden kokoontumispaikkaa.

Ehdotus sisältää lukuisia huomattavia liikenne- ja pysäköintijärjestelyjen muutoksia (esimerkiksi Tykistökadun muuttaminen kävelykaduksi, kaistojen poistaminen Runeberginkadulla, suojateiden poistamisia), mutta vaikutusarviointi on hyvin niukka. Arvioinnista ei käy ilmi, miten Runebergin kadun muuttaminen yksikaistaiseksi vaikuttaa, minne liikenne ohjautuu.

Tykistönkadun muuttaminen kävelykaduksi ei ”paranna kadun varrella sijaitsevien liiketilojen saavutettavuutta”, kuten suunnitelmissa todetaan.

Toisaalta eräässä muistutuksessa huomautetaan, että Sandelsinkatu ja Töölöntorinkatu pitäisi muuttaa pihakaduiksi toria ympäröiviltä kohdiltaan ja niiden risteys pitäisi toteuttaa korotettuna.

Vastine

Osa liikenneratkaistuista on peräisin Töölöntorin kehittämiseen liittyvistä joukkoliikennehankkeista (Länsi-Helsingin raitiotiet, Pissararata, maanalainen raideliikenteen runkoyhteys välillä Kamppi-Pasila) eikä niiden toteuttamisesta päätetä tämän asemakaavan yhteydessä. Asemakaavan liitteenä oleva liikennesuunnitelma on Runeberginkadun autoliikennekaistojen poistamisen osalta sovitettu vastaamaan Länsi-Helsingin raitiotiet -hankkeen ratkaisuja, mutta ne eivät ole tämän asemakaavan toteuttamisen edellytyksenä. Länsi-Helsingin raitiotiet -hankkeen yleisuunnitelma on hyväksytty ja suunnittelu on tällä hetkellä käynnissä, mutta muiden hankkeiden toteutuminen on vielä epävarmaa.

Toria kehitetään nimenomaan asukkaiden ja muiden kaupunkilaisten kohtaamispaikkana, esimerkiksi parantamalla viihtyisyyttä ja oleskelumahdollisuuksia. Kävelyn, pyöräilyn ja julkisen liikenteen kehittämisen on suunnittelussa nähty parantavan liiketilojen saavutettavuutta, koska suuri osa liiketilojen asiakkaista saapuu näillä liikennemuodoilla. Huoltoajo on Tykistönkadullakin edelleen mahdollista.

Töölöntorin ympäristön katuverkon muiden autoliikenteen muutosten myötä Sandelsinkatu ja Töölöntorinkatu ovat suunnitelmassa läpiajettavia torin ympäristön lähisaavutettavuuden turvaamiseksi. Läpiajettavia katuja ei yleensä merkitä pihakaduiksi. Kyseisten katujen liikennemäärät ja ajonopeudet tulevat olemaan matalat ja katujen ylittäminen on sujuvaa jalankulkijan kannalta.

Pysäköinti

Nykyisille asukkaille ja autoille täytyy olla mahdollisuus liikkua ja pysäköidä. Pysäköintipaikkojen vähentämisen pelätään heikentävän alueen nykyisten liiketilojen toimintaedellytyksiä. Lähellä sijaitseva maanalainen parkkihalli (P-Töölö) on torilla asioimisen näkökulmasta epäkätevä ja pitkäaikaiseen auton säilytykseen liian kallis. Kaupungissa on oltava mahdollisuus tulla asioimaan myös autolla vaivattomasti, erityisesti nyt kun asukaspysäköinnin hintaa nostetaan.

Vastine

Lyhytaikaisten asiointipaikkojen määrä ei suunnitelman toteuttamisen myötä muutu merkittävästi. Torilla tai sen läheisyydessä asiointi on siis jatkossakin mahdollista myös autolla. Poistuvat autopaikat ovat lähinnä pidempiaikaisia asukaspysäköintipaikkoja. Helsingin pysäköintipolitiikan mukaisesti pysäköintiä ohjataan kantakaupungissa entistä enemmän maan alle.

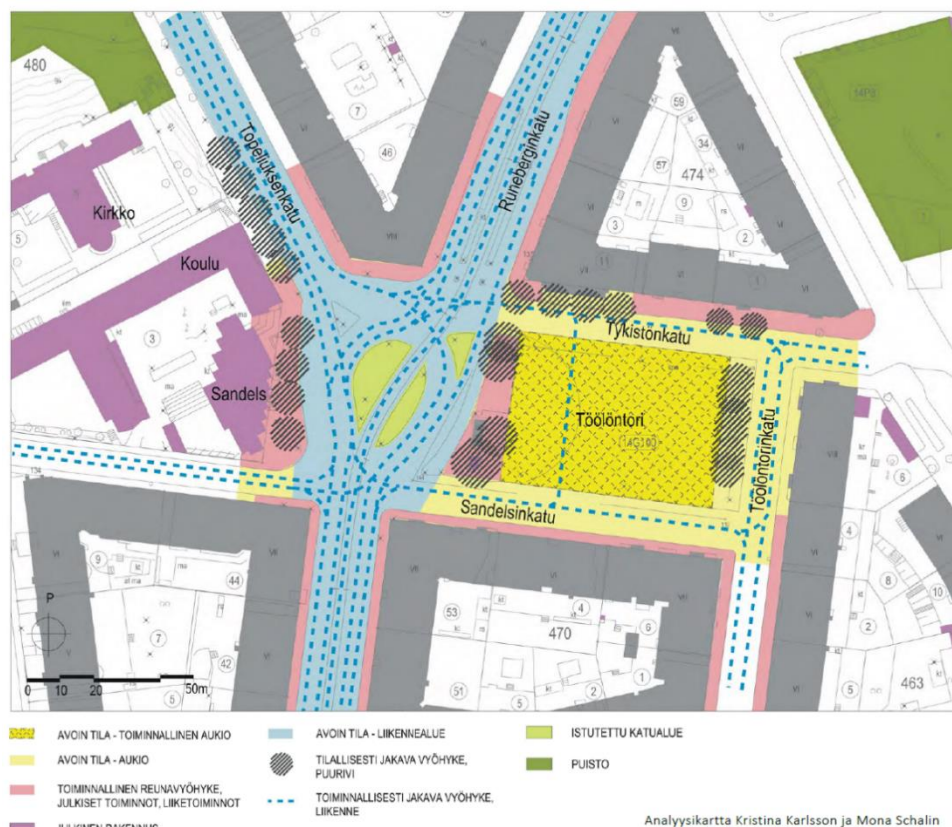
Kulttuuriympäristö

Historiallisten arvojen selvittäminen on tehty vajavaisesti. Museoviraston kanta ei käy ilmi materiaaleista. Kaupunginmuseo pitää tärkeänä mukulakiven käyttöä aukion pintamateriaalien joukossa, mutta materiaaleista ei selviä, miten tämä tehdään. Esitetään torialueen kulttuurihistoriallista suojelua.

Torin mittasuhteet ja sommitelma pilataan muuttamalla Tykistönkatu kävelualueeksi. Torialue on jo nykyisellään liian suuri.

Vastine

Taka-Töölön alueelle on vuonna 2018 laadittu Taka-Töölön ominaispiirreselvitys, joka toimii lähtötietona alueen kehittämisessä. Selvityksessä käsitellään myös Töölöntoria riittävällä tasolla, minkä takia erillistä selvitystä ei ole Töölöntorin asemakaavaa varten tehty. Ominaispiirreselvitys on ollut nähtävillä karttapalvelussa kaavaehdotuksen oheismateriaalina.

Kuva: Töölöntorin kaupunkitilalliset ominaispiirteet (Näkymä & Stationark, 2018)

Ominaispiirreselvityksessä Tykistönkatu on kuvan mukaisesti yhdessä Töölöntorinkadun ja Sandelsinkadun kanssa määritelty luonteeltaan aukiomaiseksi, joten sen muuttaminen kävelykaduksi ei uhkaa torin kaupunkitilallisia ominaispiirteitä.

Helsingin kaupunginmuseon ja Museoviraston keskinäisen työnjaon mukaisesti kaupunginmuseo on toiminut hankkeessa museoviranomaisena ja on ollut mukana hankkeessa vuoden 2019 yleisestä ideakilpailusta lähtien. Museovirastoa on tästä huolimatta kaavoitusvaiheessa pyydetty mukaan viranomaisneuvotteluun, mutta Museoviraston oman näkemyksen mukaan riittää, että museoiden työnjaon mukaisesti kaupunginmuseo on ollut mukana hankkeessa.

Kaupunginmuseon toive historiallisten kiveyksien sisällyttämisestä torin pintamateriaalien joukkoon on huomioitu mm. tutkimalla 16.12.2022 päivättyssä viitesuunnitelman lisätarkastelussa Töölöntorinkadun ja Sandelsinkadun ajoradoille pintamateriaaliksi noppakiveystä kaariladonnalla. Historiallisten kiveysten säilyttämistä toriaukiolla ei ole tässä vaiheessa esitetty, koska se on mm. esteettömyyden kannalta ongelmallinen ratkaisu, minkä lisäksi suunnitelman kantavana ajatuksena on ollut yhtenäinen pintamateriaali koko aukioalueella.

Asemakaavassa on kuitenkin tietoisesti määrätty pintamateriaaleista ainoastaan, että torin, katuaukioiden ja katujen pääasiallisena pintama-

teriaalina on käytettävä luonnonkiveä. Tämä mahdollistaa viitesuunnitelman mukaisen sileän luonnonkivilaatan ohella myös nupu-, noppa- tai mukulakiveyksen käytön. Asiaan palataan jatkosuunnittelussa.

Vuonna 2019 järjestetyllä yleisellä ideakilpailulla haettiin rohkeasti uusia toimintoja ja luonnetta Töölöntorille tilanteessa, jossa Pissararadan sisäänkäyntirakennusten sijoittumisesta toriaukiolle oli jo päätetty. Kaavoituksen tueksi laaditun viitesuunnitelman lähtökohtana on ollut olemassa olevien ominaispiirteiden vahvistaminen, mutta samaan aikaan on myös haluttu tuoda torille uusia toimintoja, kehittää oleskelumahdollisuuksia ja lisätä torin ympärivuotista käyttöä. Tori säilyy edelleen puurivien ympäröimänä aukiona, jota reunustavat arkkitehtonisesti korkeatasoiset rakennukset. Aukiota on rajattu intiimimmäksi uudella liikerakennuksella, joka lisää uusia toimintoja ja parantaa torin ympärivuotisia käyttömahdollisuuksia.

Uuden liikerakennuksen ja muiden rakennelmien sovittaminen arvoympäristöön on kaavaratkaisussa varmistettu usealla kaavamääräyksellä.

Toripinnan korkeusvaihtelut

Torin rakentaminen useampaan tasoon pienentää torin muuntojoustavuutta.

Vastine

Töölöntorin suunnittelu on korkotasojen kannalta haastavaa, koska luoteis- ja kaakkoisnurkkien välillä on korkeuseroa lähes kaksi metriä. Pissararadan hyväksytyssä rakentamissuunnitelmassa on lyöty lukkoon korkotasot sisäänkäyntien kohdalla.

Viitesuunnitelmassa toriaukiota on jaoteltu erillisiin tasoihin porrastuksilla, joiden yhteyteen muodostuu samalla penkkejä ja istutuslaatikoita. Porrastuksilla on rajattu alueen keskelle nykyistä toriaukiota pienimittakaavaisempi toriaukio. Aukio on nykyiseen verrattuna tasainen, mikä helpottaa esimerkiksi tapahtumien järjestämistä. Tätä on pidetty viitesuunnitelman vahvuutena jo kilpailuvaiheessa, minkä takia siitä on haluttu pitää kiinni.

Viitesuunnitelma luo aukiolle useita hieman eriluonteisia tiloja, joita voidaan käyttää eri tavoilla. Tykistönkadun muuttaminen kävelykaduksi mahdollistaa kadun käyttämisen tavoilla, joka ei nykyisin ole mahdollista.

Asemakaavassa ei kuitenkaan erikseen määrätä porrastuksia rakennettavaksi, joten myös erilaiset ratkaisut ovat jatkosuunnittelussa mahdollisia.

Uudistuksen aikataulut ja väliaikaisjärjestelyt

Kesällä 2022 ja 2023 torilla olleet väliaikaiset ratkaisut keräsivät kiitosta monessa muistutuksessa. Osa piti kuitenkin esiintymislavaa ja bajamajaa ikävinä.

Eräässä muistutuksessa ei pidetty torin uudistamista ”kahden vuoden sykleissä” kaupunkilaisten verorahojen järkevänä käyttönä. Harmiteltiin myös Töölön alueen muita katuremontteja, joita on ollut viime aikoina paljon.

Vastine

Torin tämänhetkiset väliaikaiset järjestelyt on suunniteltu parantamaan torialueen viihtyisyyttä ennen suurempaa remonttia. Väliaikaisjärjestelyt toteutettiin rakentamisen näkökulmasta kevyesti, poistamalla pysäköintipaikkoja ja mahdollistamalla yksityisille toimijoille terasseja torialueella. Paikalle suunniteltiin myös pieni esiintymislava ja tuotiin istutusruukkuja. Bajamaja palvelee torimyyjiä, joilla ei tällä hetkellä ole käytösään muita wc-tiloja.

Väliaikaisjärjestelyillä halutaan samalla kokeilla alueen kaupallista kysyntää ja vakiinnuttaa oleskelua torialueen käyttötarkoituksena. Ne ovat osa samaa torialueen uudistamista, joka tällä asemakaavalla mahdollistetaan.

Alueella on paljon katuja, jotka ovat uusimisen tarpeessa. Jotta alueen liikenne sujuisi katuremonteista huolimatta mahdollisimman hyvin, kaikkia katuja ei voida uudistaa samaan aikaan. Tämä johtaa siihen, että katuremontit suunnitellaan toteutettavaksi peräkkäin.

Toritoiminnan jatkuminen

Nykyisten toritoimintojen (esim. torikauppa, terassit) säilyttämisen mahdollisuus suhteessa viitesuunnitelmassa esitettyihin ratkaisuihin on vavainen ja vaikutukset jäävät epäselväksi. Lisäksi toivotaan, että asemakaavalla mahdollistettaisiin myös kiinteitä torikojuja, jotka palvelisivat monipuolisemmin uudenlaisia torimyyntin konsepteja.

Vastine

Viitesuunnitelman lähtökohtana on, että nykyiset torimyyjät voivat jatkossakin toimia Töölöntorilla. Kaavaratkaisun tavoitteena on tukea torimyyntiä mm. edellyttämällä toritoimintoja palvelevat tukitilat rakennettavaksi uuteen liikerakennukseen.

Vuodesta 2022 torilla olleet terassit ovat osa Töölöntorin väliaikaisjärjestelyjä. Väliaikaisjärjestelyjen kaltaiset terassit on tarkoitus mahdollistaa torialueella jatkossakin. Toria ympäröivien liiketilöiden levittäytymisen torialueelle mahdollistetaan esimerkiksi leventämällä jalkakäytäviä ja tavoitteena on myös lisätä sähkönottopisteitä.

Kiinteitä torikojuja on ennen uuden liikerakennuksen valmistumista mahdollista sijoittaa torin itälaitaan liikerakennuksen rakennusalalle. Liikerakennuksen valmistuttua toiminnot siirtyvät lähtökohtaisesti sisätiloihin, mutta kaavoituksen näkökulmasta kaavamerkintä ”Tori” mahdollistaa monipuolisesti erilaisia torimyynnin konsepteja. Kaavaratkaisu ei estä väliaikaisten, perinteisiä toriteltoja kiinteämpien kioskien sijoittumista myös muualle torialueelle, mutta näistä tulee neuvotella erikseen. Toriaukioiden toiminnallisesta kehittämisestä on vastuussa Helsingin Kaupunkitilat Oy.

Ympärivuotisuus

Torialuetta ei tarvitse laajentaa. Torilla on jo kesällä paljon toimintaa ja suurimman osan vuodesta tori kumisee tyhjyyttään. Asukkaat elävät torin kanssa myös talvella. Toisaalta toivotaan myös enemmän toimintoja talvikaudelle.

Vastine

Kaavaratkaisulla pyritään lisäämään torin ympärivuotista käyttöä esimerkiksi mahdollistamalla uuden liikerakennuksen sijoittuminen toriaukion itälaitaan. Rakennus lisää käyttöä myös iltaisin ja syys-/talvikaudella. Viitesuunnitelmassa torille on myös esimerkiksi lisätty torille tapahtumasähköä, mikä helpottaa tapahtumien järjestämistä myös talvella.

Vuorovaikutus

Kaavoituksessa tulisi ottaa paremmin huomioon alueen asukkaiden mielipiteet. Kaavaehdotuksen nähtävilläoloaika kesä-heinäkuussa pidettiin huonona.

Vastine

Kaavoituksessa pyritään sovittamaan yhteen eri tahojen intressejä sekä kaupunkilaisten keskenäänkin eriäviä mielipiteitä alueen kehittämisestä. Kaikkia mielipiteitä ei pysytä ottamaan huomioon lopullisessa ratkaisussa.

Asemakaava on ollut julkisesti nähtävillä 12.6.–11.7. eli lain mukaiset 30 päivää.

Vuorovaikutusta on toteutettu jo ennen varsinaisen asemakaavan valmistelua yleisen ideakilpailun yhteydessä. Kaupunkilaisilta ja alueen toimijoilta on kysytty mielipiteitä ja ideoita alueen kehittämiseen ja näitä tietoja on käytetty lähtötietona kilpailuohjelman laatimisessa. Kilpailuvaiheessa kilpailuehdotukset ovat olleet kommentoitavana Kerro Kantasi -palvelussa.

Viranomaisten lausunnot

Kaavaehdotuksesta saatiin viranomaisten lausuntoja sen ollessa julkisesti nähtävillä. Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat liikennetarkistuksiin torin ympäristössä sekä Pissararadan, kunnallistekniikan, kulttuuriympäristön ja toritoimintojen huomioimiseen.

Lausunnot saatiin seuraavilta tahoilta:

- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY)
- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)
- Väylävirasto
- Helen Sähköverkko Oy
- Helsingin Kaupunkitilat Oy
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala (kaupunginmuseo)

Lisäksi seuraavat tahot ilmoittivat, ettei ole lausuttavaa: Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala (pelastuslaitos).

Vastineet lausuntoihin

Liikennetarkistukset torin ympäristössä

Topeliuksenkadulle suunnitellun bussipysäkin kohdalla kadun poikkeileikkauksen leveys ei mahdollista pyöräliikenteen ohjaamista matkustajien odotusalueen takaa tai kyytiinastumistilaa pyörätien/-kaistan ja ajoradan väliin. Suunnittelutarkistusta tarkennetaan Länsi-Helsingin raitiotien suunnittelun yhteydessä.

Pissararadan huomioiminen

Kaavaselostukseen kirjataan, että torin seuraavissa suunnitteluvaiheissa tulee neuvotella Väyläviraston kanssa.

Pissararadan ja maanalaisen pikaraitiotien sisäänkäynnit on merkitty sijainniltaan ohjeelliseksi, koska kaavassa halutaan mahdollistaa pientä joustoa näiden rakennusten suhteen, joiden rakentaminen voisi alkaa aikaisintaan 2030-luvulla. Kaavataarkistus kuitenkin mahdollistaa Pissararadan sisäänkäyntien toteuttamisen juuri sillä tavalla, kuin ne on tällä hetkellä suunniteltu. Maanalaisen pikaraitiotieyhteyden yhteyksistä Töölöntorin alueella ei ole vielä yhtä tarkkoja suunnitelmia kuin Pissararadasta.

Pissararataan liittyvät rakennukset on mahdollista rakentaa Pissararadan rakentamissuunnitelman mukaisesti, mutta kaupunkikuvallisilla määräyksillä halutaan varmistaa, että näiden kaupunkikuvaneuvottelukunnan käsittelyynkin läpikäyneiden rakennusten arkkitehtuurin laatutasosta pidetään kiinni ja että laatutaso on vähintään aiemmin määritellyllä tasolla. Samoilla määräyksillä ohjataan myös mahdollisia maanalaisen

pikaraitiotien rakennuksia/rakennelmia, joita ei ole vielä suunniteltu Pisararadan suunnitelmien tarkkuutta vastaavalla tasolla.

Pisararadan sisäänkäyntien esteettömyys varmistetaan jatkosuunnittelussa. Myös itäisen sisäänkäynnin palokunnan hyökkäystien toimivuus tutkitaan tarkemmin myöhemmin. Kaavaratkaisu mahdollistaa näiden toteutumisen.

Kunnallistekniikka

Kaavakartalle on yhteiskäyttötunnelin pystykuilun huomioimiseksi lisätty merkintä ”Alueen osa, johon saa sijoittaa maan pinnalle johtavan teknisen huollon verkostoja palvelevan kuilun suojavyöhykkeineen.”

Torin länsireunan uuden puun sijainti on merkitty ohjeelliseksi ja sen paikka tarkentuu mahdollisen sisäänkäynnin rakentamisen toteutussuunnittelun yhteydessä. Läntisen sisäänkäynnin paikka on merkitty Pisararadan viitesuunnitelman mukaisesti, mutta samalla sijainniltaan ohjeelliseksi, mikäli sen rakentaminen juuri kaavan osoittamaan paikkaan ei olisi mahdollista. Pisararadan ratasuunnitelman yhteydessä on laadittu myös suunnitelma yhteiskäyttötunnelin siirtämisestä Töölöntorin kohdalla Pisararadan maanalaisten tilojen vuoksi. Tätä suunnitelmaa on tarkasteltava uudelleen mahdollisen jatkosuunnittelun yhteydessä. Suunnittelussa otetaan huomioon yhteiskäyttötunnelin pystykuilun sijoittuminen.

Jätehuollon yksityiskohtainen sijoittuminen ja reitit suunnitellaan tarkemmin jatkosuunnittelussa. Maanalaiset kierrätyspisteet on merkitty sijainniltaan ohjeelliseksi, joten sijaintia on mahdollista hieman muuttaa tarpeiden mukaan.

Kulttuuriympäristö

Tori pyritään vaiheistuksesta huolimatta toteuttamaan yhtenäisenä ja tätä korostetaan jatkosuunnittelussa.

Nupu- ja noppakivet ovat esteettömyyden kannalta torilla haastavia pintamateriaaleja, mutta vaihtoehtoisessa viitesuunnitelmassa on tutkittu niiden käyttöä Sandelsinkadun ja Töölöntorinkadun ajoradoilla. Kaavassa on määrätty ainoastaan, että pintamateriaalina tulee käyttää luonnonkiveä, mikä mahdollistaa niin alkuperäisen viitesuunnitelman mukaisen sileän luonnonkivilaatan kuin perinteisempien nupu- ja noppakivien käytön. Pintamateriaali tarkentuu jatkosuunnittelussa.

Kaavassa on määrätty, että kaikkien uusien rakennusten ja rakennelmien kaupunkikuvalliseen sovittamiseen on kiinnitettävä erityistä huomiota, mikä tässä kontekstissa tarkoittaa, että arkkitehtuurin tulee olla korkeatasoista. Rakennuksen korkeus on rajoitettu viitesuunnitelman mukaisen rakennuksen korkeuteen. Rakennusala on merkitty viitesuunnitelman mukaisesti, mutta sijainniltaan ohjeelliseksi, jolloin sitä voidaan vähäisesti muuttaa. Rakennus on määrätty ilmeeltään kevyeksi ja

läpinäkyväksi, jotta avoimuus säilyisi torilla mahdollisimman hyvin lisärakentamisenkin myötä. Kaava mahdollistaa myös avoimemman katosratkaisun liikerakennuksen paikalle.

Nykyinen periaate, jossa torialuetta ympäröivät puurivit jokaiselta suunnalta, säilytetään ja sitä vahvistetaan. Viitesuunnitelman mukaisesti uusitaan Tykistönkadun ja Töölöntorinkadun puurivit. Asemakaavan selostuksessa on kuitenkin korostettu, että mikäli Pissararata päätettäisiin jättää rakentamatta, Töölöntorinkadun puiden tilannetta tulisi tarkastella uudestaan ja pyrkiä säästämään nykyiset puut.

Toritoiminnot

Viitesuunnitelman lähtökohtana on, että nykyiset torimyyjät voivat jatkossakin toimia Töölöntorilla. Kaavaratkaisun tavoitteena on tukea torimyyntiä mm. mahdollistamalla sitä palvelevien tukitilojen rakentuminen. Uuden liikerakennuksen mahdollistavaan kaavamääräykseen on lisätty lause ”Rakennuksen tulee sisältää riittävät tukitilat toritoimintoja varten”. Tällä pyritään varmistamaan nykyisen kaltaisen toritoiminnan jatkumisen kannalta välttämättömien tukitilojen rakentuminen, oli ratkaisu minkälainen tahansa.

10.11.2022

Kaupunkiympäristön toimiala
Maankäyttö ja kaupunkirakenne
Asemakaavoitus
Kantakaupunki

Töölöntorin asemakaavan muutos

10.11. järjestetyn keskustelutilaisuuden kysymykset ja vastaukset

Aika 10.11.2022 klo 18.00 – 19.00
Paikka Verkkotilaisuus (Teams)
Osallistujia yhteensä: 26 henkilöä

Kysymys:

Havainnekuvassa näkyy betoninen rakennelma torialueen länsilaidalla. Mikä tämä on? Kuinka korkea se on?

Vastaus:

Se on Pissarakadun maanalaiseen tekniikkaan liittyvä poistoilmaputki, jonka paikka on päätetty Pissarakadun suunnittelun yhteydessä. Nämä tilavaraukset on poliittisesti hyväksytty silloin, kun Pissarakadun asemakaava tuli voimaan vuonna 2015. Sisäänkäyntien ja poistoilmaputken paikat ovat toimineet torin suunnittelussa lähtötietona, johon ei voida tehdä muutoksia. Poistoilmaputki on tosiaan vähän ikävästi keskellä toria, mutta tutkimme vielä, jos sen voisi maisemoida vähän paremmin. Korkeudesta en osaa sanoa, tämä tieto löytynee Pissarakadun suunnitteludokumenteista.

Kysymys:

Säilyvätkö torialueen puut ja miksi niitä täytyy kaataa?

Vastaus:

Tykistökadun puurivi uusitaan, koska nykyinen sijainti on puiden kannalta huono. Puut sijaitsevat liian lähellä rakennusten julkisivuja ja niiden juurien vieressä kulkee kaasuputki, jonka vuoto on jo aiemmin vahingoittanut juuristoja. Kaasuputki on torialueen uudistusten myötä tarkoitus siirtää kauemmaksi puurivistä. Näiden osalta on siis kyse ennakoinnista, eli puut on järkevää uusia tällaisen isomman remontin yhteydessä.

Töölöntorinkadun puurivi täytyy uusia maanalaisen infrastruktuurin siirtämisen/uusimisen ja kauppahallirakennuksen rakentamisen takia. Alueella joudutaan siirtämään johtoja ja putkia Pissarakadaan varautuen ja muutenkin tekemään sen verran mittavia rakennustöitä, että puut eivät selviäisi rakennustöistä.

10.11.2022

Kaupunkiympäristön toimiala
Maankäyttö ja kaupunkirakenne
Asemakaavoitus
Kantakaupunki

Sandelsin kulttuurikeskuksen edessä oleva puurivi säilyy. Kahvilan yhteydessä sijaitsevien vaahteroiden kohtalo riippuu maanalaisista joukkoliikennehankkeista.

Torialueelle istutetaan myös kokonaan uusia puita ja lisätään muutenkin vihreää istutusten muodossa. Uusien puiden kasvaminen täysikasvuiseksi vie toki aikansa.

Kysymys:

Hienoa, että Töölöntorille saadaan vihdoon uudistuksia aikaiseksi, vaikka niihin nyt onkin vielä aikaa. Onko selvitetty mahdollisuutta, että torialueen länsireunassa olisi koko sivun mittainen rakennus, joka rajaa torialueen katualueesta? Tällöin myös ilmanvaihtokanava voisi olla osa tätä rakennusta, eikä se erottuisi niin pahasti.

Vastaus:

Jatkosuunnittelun yhteydessä selvitetään vielä mahdollisuutta maisemoida ilmanvaihtokanava paremmin. Ei olla tutkittu sen tarkemmin koko reunan pituista, torialuetta rajaavaa rakennusta, mikäli nykyinen kahvila siitä joskus poistuu. Uudessa tilanteessakin kuitenkin sisäänkäyntirakennus, puu ja istutukset rajaavat torialuetta risteysalueesta.

Kysymys:

Torilta poistuu uudistuksen myötä runsaasti autopaikkoja. Oletteko miettineet, mihin asukkaat sitten tulevaisuudessa pysäköivät autonsa?

Vastaus:

On ymmärrettävää, että tämä herättää paljon keskustelua. Väliaikaisjärjestelyissä torilta lähti noin 30-35 autopaikkaa ja lopputilanteessa paikkoja vähenisi vielä noin 40. Koko kaupunginosan mittakaavassa tämä on melko pieni muutos. Haluamme varmistaa, että lyhytaikaiselle asiointipysäköinnille löytyy tilaa myös tulevaisuudessa. Kaupungin linjaus on se, että pitkäaikainen pysäköinti sijoittuisi entistä enemmän maanalaisiin pysäköintilaitoksiin (esim. P-Töölö). Tavoitena on tehdä Töölöntorista viihtyisä ja oleskeluun houkutteleva kaupunkitila, tässä tehdään tilaa muille toiminnoille.

Kysymys:

Miksi Tykistönkatu muutetaan kävelykaduksi? Siellä on jo nykyisin leveä jalkakäytävä, vähän liikennettä ja turvallisuus illalla vaarantuu, jos autot poistuvat.

Vastaus:

10.11.2022

Kaupunkiympäristön toimiala
Maankäyttö ja kaupunkirakenne
Asemakaavoitus
Kantakaupunki

Tavoitteena on ollut jo kilpailuvaiheessa se, että kivijalkojen liiketilat yhdistyvät paremmin torialueeseen ja että koko alue on helposti käveltävä. Haluamme ottaa torin aurinkoisen pohjoispuolen oleskelukäyttöön ja mahdollistaa siellä tapahtumien järjestämisen.

Kysymys:

Kun pysäköintipaikkoja poistuu, niin voisivatko asukkaat saada oikeuden samanlaiseen lyhytaikaiseen pysäköintiin Töölöntorin ympäristön jalkakäytävillä, kuin Helsingin kaupunki on myöntänyt ruokalähettilien autoille?

Vastaus:

Ruokalähettilien nopea pysäköinti jalkakäytävälle perustuu tieliikennelakiin, jossa sanotaan, että jalkakäytävälle voi lastauksen/purkamisen ajaksi pysähtyä lyhytaikaisesti, jos ei ole muuta paikkaa saatavilla. Kaikki joudumme noudattamaan samoja lakeja, eikä asukkaille voida antaa mitään erityisoikeuksia. Asiointipaikat säilyvät torialueella edelleen, ja niihin voi pysäköidä lyhytaikaisesti.

Kysymys:

Alueella on jo paljon ravintoloita, riittääkö alueella kysyntää vielä erilliselle ravintoloita sisältävälle rakennukselle? Torimyynti on se, mitä erityisesti kaivataan. Olemassaolevilla toimijoilla tulee olla terassit jatkossakin.

Vastaus:

Viitesuunnitelman yhteydessä on laadittu Töölöntorin alueen kaupallinen tarkastelu, jossa tutkitaan uusien toimintojen mahdollisuuksia. Se on nähtävilläoloaineistossa ja sieltä voi lukea aiheesta tarkemmin. Kaupallisessa selvityksessä tultiin siihen tulokseen, että nimenomaan ravintoloille on alueella kysyntää, eivätkä uudet ravintolat estäisi nykyisten ravintoloiden toiminnan jatkumista.

Kysymys:

Voisiko tuleva kauppahallirakennus olla torin länsilaidalla ja näin rajata torialuetta risteysalueesta? Pesarararadan sisäänkäynti ja ilmanvaihtoputki voitaisiin integroida tähän rakennukseen.

Vastaus:

Kauppahallirakennus on päädytty sijoittamaan torialueen itälaidalle esimerkiksi siksi, että se on torin varjoisampi puoli ja sinne ei ole niin mielekästä sijoittaa oleskelua. Kauppahalli torin keskellä myös jakaisi torialuetta kahtia, kun

10.11.2022

Kaupunkiympäristön toimiala
Maankäyttö ja kaupunkirakenne
Asemakaavoitus
Kantakaupunki

suunnittelussa on nimenomaan haluttu tehdä torista yhtenäinen kaupunkitila. Tämä ratkaisu on peräisin yleisen ideakilpailun voittajaehdotuksesta.

Kysymys:

Mikä ero on metrolla ja maanalaisella pikaraitiotiellä?

Vastaus:

Metro saa sähkönsä kiskoilta ja ratikka saa ilmajohdoista, eli pikaraitiotie voi kulkea myös katutilassa. Kiskot ovat yhteensopivia muiden kaupunkiraitiotieiden kanssa. Yleiskaavaan merkittyä, maanalaisena pikaraitiotienä toteutettavaa liikenneyhteyttä ei olla vielä sen tarkemmin suunniteltu, mutta tässä kohdassa pikaraitiotie kulkisi maan alla.

Kysymys:

Kannattaako kauppahalli? Ravintolamaailma kuulostaa hyvältä idealta.

Vastaus:

Kaupallisessa selvityksessä tultiin samaan johtopäätökseen siitä, että perinteinen kauppahallikonsepti on taloudellisesti haastava. Kauppahallirakennuksen lopullinen konsepti on vielä auki. Perinteistä kauppahallimyyntiä todennäköisempi ratkaisu onkin se, että rakennukseen tulee enemmän ravintoloita ja kahviloita, mutta toivottavasti myös jonkin verran myyntipisteitä.

Kysymys:

Minkälainen on Pissaradan toteutumisen ennuste tällä hetkellä?

Vastaus:

Meillä ei ole tässä vaiheessa sen enempää tietoa kuin kenelläkään muullakaan. Kaupunki on vuonna 2015 hyväksynyt asemakaavan, joka mahdollistaa Pissaradan rakentamisen. Nyt odotellaan Väyläviraston päätöstä asiasta. Asemakaavassa varaudutaan siihen, että Pissararata joskus rakennetaan, koska sen rakentamatta jättämisestä ei ole mitään päätöstä ja se on merkitty yleiskaavoihin.

Kysymys:

Kommenttien jättämisen deadline on hyvin pian.

10.11.2022

Kaupunkiympäristön toimiala
Maankäyttö ja kaupunkirakenne
Asemakaavoitus
Kantakaupunki

Vastaus:

Suunnitelmat ovat olleet nähtävillä jo lähes kaksi viikkoa, tilaisuus nyt vaan sijoittuu tähän kohtaan. Jos jatkossa haluaa saada hyvissä ajoin tiedon mielipiteiden jättämismahdollisuudesta, niin kannattaa esimerkiksi seurata aktiivisesti Helsingin kaupunkia ja Kaupunkiympäristön toimialaa sosiaalisessa mediassa. On myös mahdollista tilata Suunnitelmavahti-niminen palvelu, jonka myötä saa joka viikko sähköpostiin tiedon ajankohtaisista suunnitelmista ja nähtävilläolevasta aineistosta. Kolme viikkoa on tavallinen nähtävilläoloajan pituus.

Kysymys:

Voisitteko vielä kerrata, minkälaisia väliaikaisratkaisuja torille on suunniteltu?

Vastaus:

Nykyiset väliaikaisratkaisut on päätetty aikoinaan niin, että ne ovat voimassa siihen asti, kunnes torialueen uudistukset saadaan aloitettua. Ne ovat joka tapauksessa voimassa vuoden 2023 loppuun asti. Tilanne on nyt kuitenkin muuttunut, koska aikatauluja on jouduttu myöhästyttämään ja tällä hetkellä on selvityksessä, voisiko torilla olla jotain muitakin väliaikaisratkaisuja. Jos kauppahallin toteutuminen edistyy, niin varmasti toteuttajatahon kanssa keskustellaan mahdollisista väliaikaisratkaisuista esim. vuosille 2024-2029 (aikataulu tarkentuu myöhemmin).

Kysymys:

Olen samaa mieltä chatissa käydyssä keskustelusta siitä, että autopaikkojen poistuminen on erittäin huono asia, mm. yrittäjien kannalta.

Vastaus:

Asiointipysäköintiä ei olla vähentämässä, eikä sitä olla tälläkään hetkellä väliaikaisjärjestelyiden yhteydessä vähennetty. Se tulee todennäköisesti pysymään nykyisellä tasolla uudistusten jälkeenkin. Asukaspysäköinti on se, mikä torin ympäristössä vähenee.

Kysymys:

Onko esimerkiksi ideakilpailun yhteydessä osallistettu Töölöntorin yrittäjiä?

Vastaus:

Kilpailun ja suunnittelun yhteydessä on järjestetty työpajoja yrittäjille ja osallistettu heitä muillakin tavoin. Jos kilpailusta ja siihen liittyvistä asioista

10.11.2022

Kaupunkiympäristön toimiala
Maankäyttö ja kaupunkirakenne
Asemakaavoitus
Kantakaupunki

kiinnostaa lukea enemmän, niin kilpailun arvostelupöytäkirja on julkisesti saatavilla netissä. Tuomaristossa ollut mukana Helsingin kaupungin elinkeinojohtaja ja vähintään sitä kautta on kyllä tullut esille yrittäjien näkökulma.

Chattiin tulleet kysymykset ja kommentit:

Mikä ero on metrolla ja maanalaisella pikaraitiotiellä?

Mikä on tuossa havainnekuvassa diassa 14 korkea rakennelma oikeassa reunassa? Betonitötterö johon on piirretty köynnöstä..

Entä muut puurivit? Esim.tuo itäreunan puurivi. Säilyvätkö olevat puut?

Alueella on jo melko paljon ravintoloita. Riittääkö niitä rakennukseen? Ympärivuotinen torimyynti on varmastikin se jota kaivataan. Ja Tintin tango kaivannee terassia jatkossakin.

Miksi nuo vanhat puurivit täytyy kaataa? Onko ihan pakko?

Menikö multa jotenkin ohi, mutta siis mitä nämä väliaikaisratkaisut ovatkaan?

Miten korkea?

Jos Pisarataa ei tule, niin tötteröäkään ei tule vai? (1 tykkäys)

V: Juuri näin.

Miksi Tykistönkatu poistetaan? Tykistönkadulla on jo huomattavan leveä jalkakäytävä. Sieltä, samoin kuin Sandelsinkadulta voi oikaista suoraan torille mistä kohtaa vain turvallisesti. Niin vähän liikennettä ja sekin hidasta. Torin mittasuhteet muuttuvat. Ja 7kk vuodesta vielä isompi ja autiampi alue. Turvallisuus illalla vaarantuu, jos autot poistuvat.

Miksiköhän puut aina väistyvät katuinfran tieltä? Olevat puut ovat hiilitaseen kannalta paljon merkittävämpiä kuin uudet istutettavat puut, jotka ovat alkuun hiilipäästöjen lähde (niiden istutus). Niitä pitäisi pyrkiä säilyttämään. Turhan rakennuksen alta niitä ei kannata kaataa, joka ei edes palvele torimyyntiä.

Torin laidalla asuvana, ja auton hankintaa juuri harkitsevana sanoisin silti, että suosin tätä suunnitelmaa vaikka pysäköinti hankaloituukin.

Torimyyntiä palvelevat tilat mahtuvat pienempäänkin rakennukseen.

Komppaan kommenttia koskien puiden säilyttämistä. Kaikki puut mitkä voidaan säilyttää tulee säilyttää. Pitää olla tosi hyvät syyt jos vahoja kaupunkipuita kaadetaan. (1 tykkäys)

10.11.2022

Kaupunkiympäristön toimiala
Maankäyttö ja kaupunkirakenne
Asemakaavoitus
Kantakaupunki

Tosiasiassa kyllä kivijalkaliikkeitä käyttävät oikeasti kävelijät, pyöräilijät ja julkisilla tulijat. Tästä on tutkimusta niin Suomessa kuin ulkomailla. Autoilun hankaloittaminen ei tapa liikkeitä vaan ihan muut asiat.

Tykistönkadulla on vain kaksi kivijalkaliiketilaa. Niin ei ole peruste kadun poistamiselle.

Niin, varmaan asukkaat hoitavat lastaamisen ja purun sitten autoillaan jalkakäytävillä, kotinsa edustalla. Huoltoajohan oli ajateltu olevan sallittua.

Asukkaille on saatava korvaavat H-asukaspysköintipaikkoja poistuvien tilalle. Vinopysäköintiä sivukaduille. (1 tykkäys)

Miksi mielipiteet pyydetään 18.11. eli jo viikon kuluttua?

Olisiko mahdollista yhdistää näitä tarvittavia rakennelmia jatkossa länsireunaa rajaavaan rakennukseen...? Jos jotain rakennetaan.

Mikä on Pissararadan toteutumisen ennuste tällä hetkellä?

Valitettavan vahvasti ideologiselta vaikuttava kaikenlainen autoilun vastustaminen ja hankaloittaminen oli kyse sitten asiinnista tai asukaspysäköinnistä, ei tule tekemään Töölöstä yhtään elinvoimaisempaa. Monien meidän, jotka näiden muualta saneltujen päätösten kanssa joudumme elämään, mielestä toimiva kompromissi kaikenlaisten liikennemuotojen kesken olisi huomattavasti parempi ratkaisu.

Torialueen elävöittäminen on erittäin hyvä ajatus ja se voisi hyvin innostaa meidän töölöläisten lisäksi ostovoimaista väkeä muualtakin tulemaan paikalle. Monille se edellyttää sitä, että autolla liikkuminen olisi edes jotenkin järkevästi mahdollista.

Sanon yllä olevan nimenomaan Töölön alueen parasta toivovana autottomana ja perheellisenä pitkäaikaisasukkaana. (1 tykkäys)

Ravintolahallin parempi sivusta olisi länsireuna Runeberginkadun varrella. Tähän rakennukseen voitaisiin sijoittaa Pissaran uloskäynti ja ilmastointikanava. Runeberginkadun varrella rakennusmassa suojaisi torialuetta Runeberginkadun pölyiltä ja melulta. Eli tekisi torista suojaisan, rauhallisemman ja intiimimmän. (1 tykkäys)

Aivan, näinhän se on. Mutta väylävirastolla on varmaan jokin budjettisuunnittelu.

Kannatan rakennuksen uudelleensijoittamista paremmin. Mahdollisimman moni puukin saattaisi hyvällä tahdolla silloin säästyä.

Iso kiitos Otso, Annika ja muut viraston ihmiset ja asiantuntijat. On todella arvokasta, että järjestätte tällaisia kuulemisia. Joudun nyt poistumaan. Kiitos. Moi! (5 tykkäystä)

Varmasti tasapainoa eri liikennemuotojen välillä tässäkin haetaan. Pyöräparkki olisi kiva.

Asukaspysäköinnistä. Kun on asukkaalla auto Töölössä, niin sillä ei ajeta kaupungin sisällä. Vaan sieltä ajetaan kaupungista nimenomaan ulos. Hoitamaan lapsenlapsia, vanhoja vanhempia, mökille ym. Asukaspysäköinti on välttämätöntä. (2 tykkäystä)

Pyöräparkki olisi tosi kiva! (1 tykkäys)